

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1997-1998

11 FEBRUARI 1998

Wetsontwerp betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964

Evocatieprocedure

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEREN **DESMEDT EN FORET**

Art. 2

Het eerste lid aanvullen als volgt:

« *Iedere andere vorm van vervroegde invrijheidstelling is verboden.* »

Verantwoording

De precisering bij artikel 2, eerste lid, van het wetsontwerp strekt ertoe de praktijk van de « voorlopige invrijheidstellingen » te verbieden. Die praktijk berust op geen enkele wettelijke basis, maar al ettelijke jaren laat de minister van Justitie, in uitzonderlijke omstandigheden (een criterium dat uiteraard zeer ruim

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-852 - 1997/1998:

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

11 FÉVRIER 1998

Projet de loi relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964

Procédure d'évocation

AMENDEMENTS

N° 1 DE MM. **DESMEDT ET FORET**

Art. 2

Compléter l'alinéa 1er comme suit:

« *Toute autre forme de libération anticipée est interdite.* »

Justification

L'objectif poursuivi par la précision apportée à l'alinéa 1er de l'article 2 du projet de loi consiste à interdire la pratique des « libérations provisoires ». Cette pratique n'a pas de base légale; cependant depuis de nombreuses années, le ministre de la Justice libère, en cas de circonstances exceptionnelles (ce critère étant

Voir:

Document du Sénat:

1-852 - 1997/1998:

N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

wordt geïnterpreteerd), veroordeelden vrij voor wie het met name moeilijk is voorwaardelijk in vrijheid te worden gesteld (soms omdat zij korte vrijheidsbenemende straffen uitzitten). Momenteel kan eventueel een voorlopige invrijheidstelling worden verleend aan wie werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van minder dan drie jaar (terwijl die termijn in 1976 negen maanden bedroeg). Daarenboven is het thans gemakkelijker geworden die maatregel te treffen doordat niet langer een advies is vereist van het parket en het personeelscollege. Bij de invoering van de voorlopige invrijheidstelling in 1976 was dat wel het geval.

Alleen een vervroegde invrijheidstelling die volgens de bij een wet vastgelegde voorwaarden en voorschriften wordt verleend, is in onze ogen aanvaardbaar. Naast de voorwaardelijke invrijheidstelling andere maatregelen in uitzicht stellen, zogenaamd om de overbevolking van de gevangenen tegen te gaan, lijkt ons onaanvaardbaar. Bovendien zou dat leiden tot een uitholling van de wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling, alsook van het wetsontwerp dat nu ter bespreking voorligt.

Nr. 2 VAN DE HEREN DESMEDT EN FORET

Art. 2

Het 1° van het tweede lid vervangen als volgt :

« 1° de veroordeelde tot een of meer vrijheidsbenemende straffen moet :

a) hetzij, de helft van deze straffen hebben ondergaan, voor zover de duur van het reeds ondergane gedeelte van de straffen meer dan zes maanden is;

b) hetzij, indien in het vonnis of in het arrest van veroordeling is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van wettelijke herhaling bevond, drie vierden van die straffen hebben ondergaan, voor zover de duur van het reeds ondergane gedeelte van de straffen meer dan twaalf maanden bedraagt;

c) hetzij, in geval van een veroordeling tot een levenslange vrijheidsbenemende straf, veertien jaar van deze straf hebben ondergaan; ».

Verantwoording

We menen dat de minimumgrenzen van de reeds ondergane straf waaraan een veroordeelde moet voldoen om een voorwaardelijke invrijheidstelling te genieten, minstens moeten worden opgetrokken.

Nr. 3 VAN DE HEREN DESMEDT EN FORET

Art. 2

Het 3° van het tweede lid vervangen als volgt :

« 3° de veroordeelde moet alle waarborgen bieden voor de openbare veiligheid en voldoen aan alle gunstige voorwaarden die zijn invrijheidstelling rechtvaardigen; ».

bien évidemment interprété très largement) des condamnés qui éprouvent notamment des difficultés à obtenir une libération conditionnelle (parfois parce qu'il s'agit de courtes peines privatives de liberté). Entrent actuellement en considération pour l'octroi éventuel d'une libération provisoire, les condamnés à une peine inférieure à trois ans (alors que ce délai était de neuf mois, en 1976). De plus cette mesure est facilitée aujourd'hui par la suppression de l'avis du parquet et de la conférence du personnel qui était exigé en 1976 lorsque la mesure de libération provisoire fut instaurée.

Nous estimons que seule est acceptable une libération anticipée décidée conformément aux conditions et modalités fixées dans une loi. Prévoir d'autres mesures, en marge de la libération conditionnelle, sous prétexte de vouloir lutter contre la surpopulation pénitentiaire, nous paraît inacceptable et vide de son sens même la loi sur la libération conditionnelle et le projet de loi que nous sommes en train d'examiner.

N° 2 DE MM. DESMEDT ET FORET

Art. 2

Remplacer le 1° de l'alinéa 2 par ce qui suit :

« 1° le condamné à une ou plusieurs peines privatives de liberté doit :

a) soit avoir subi la moitié de ces peines pour autant que la durée de la partie des peines déjà subies excède six mois;

b) soit, si le jugement ou l'arrêt de condamnation a constaté que le condamné se trouvait en état de récidive légale, avoir subi les trois quarts de ces peines, pour autant que la durée de la partie des peines déjà subies excède douze mois;

c) soit, en cas de condamnation à une peine privative de liberté à perpétuité, avoir subi quatorze ans de cette peine; ».

Justification

Nous estimons que les seuils minimum de la peine déjà subie auxquels doit satisfaire un condamné pour bénéficier d'une libération conditionnelle doivent être revus à la hausse.

N° 3 DE MM. DESMEDT ET FORET

Art. 2

Remplacer le 3° de l'alinéa 2 par ce qui suit :

« 3° le condamné doit présenter toutes les garanties pour la sécurité publique et répondre à toutes les conditions favorables justifiant sa libération; ».

Verantwoording

Met dit amendement willen wij het beginsel van de positieve selectie in de procedure inzake de voorwaardelijke invrijheidstelling opnieuw invoeren. Wil de veroordeelde aanspraak maken op een eventuele vervroegde invrijheidstelling, dan moet hij de samenleving alle waarborgen bieden; het volstaat dus niet dat er geen ernstige tegenaanwijzingen bestaan (beginsel van de negatieve selectie). Voor de veroordeelde is een vervroegde invrijheidstelling immers een gunst (en geen recht); alvorens hem die gunst te verlenen, heeft de samenleving het recht te eisen dat de veroordeelde alle gunstige en positieve voorwaarden vervult. Zo aan een van die voorwaarden niet wordt voldaan (bijvoorbeeld behoorlijk uitzicht op reclassering, een gedetineerde die zich tijdens zijn hechtenis rustig en redelijk heeft gedragen, een veroordeelde die tegenover de slachtoffers van zijn misdrijven heeft aangetoond dat hij zijn gedrag heeft verbeterd,...), dan kan de vervroegde invrijheidstelling volgens ons niet worden toegekend.

Nr. 4 VAN DE HEREN **DESMEDT EN FORET**

Art. 3

In § 1 de woorden « , ingesteld door de Koning, » doen vervallen.

Verantwoording

Ons inziens behoren het bestaan van het personeelscollege, de werkwijze ervan en de voor dat college te volgen procedure bij wet te worden geregeld.

Nr. 5 VAN DE HEREN **DESMEDT EN FORET**

Art. 3

In § 2, eerste lid, de woorden « zonder dat het uitstel meer dan zes maanden mag bedragen » vervangen door de woorden « zonder dat het uitstel meer dan een jaar en niet minder dan zes maanden mag bedragen ».

Verantwoording

Het heeft gewoon geen zin dat dossiers die zijn afgewezen omdat de veroordeelden kennelijk niet voldeden aan de bij artikel 2 bepaalde voorwaarden, binnen zes maanden opnieuw moeten worden onderzocht door het personeelscollege.

Het lijkt ons derhalve redelijker te voorzien in een termijn tussen zes maanden (minimum) en twaalf maanden (maximum).

Nr. 6 VAN DE HEREN **DESMEDT EN FORET**

Art. 3

In § 3 de woorden « vat de directeur van de strafinrichting, en dit op verzoek van de gedetineerde, alsnog de commissie » vervangen door de woorden « kan de directeur van de strafinrichting niettemin, en dit op verzoek van de gedetineerde, de zaak alsnog bij de commissie aanhangig maken ».

Justification

Nous souhaitons, par cet amendement, réintroduire le principe de la sélection positive en matière de procédure de libération conditionnelle. Nous estimons que, pour pouvoir bénéficier d'une éventuelle libération anticipée, le condamné doit présenter toutes les garanties pour la société, et ne pas seulement « ne pas présenter de contre-indications sérieuses » (principe de la sélection négative). En effet, une libération anticipée est une faveur (et non un droit du condamné); pour que cette faveur puisse être accordée, la société est en droit d'exiger que toutes les conditions favorables et positives soient réunies dans le chef du condamné. Si l'une de ces conditions manquait (exemple: de bonnes chances de réinsertion sociale, un détenu qui a fait preuve de calme et de bon sens durant sa période de détention, un condamné qui a fait preuve d'amendement à l'égard des victimes des infractions, ...), nous estimons que la libération anticipée ne peut être octroyée.

N° 4 DE MM. **DESMEDT ET FORET**

Art. 3

Dans le § 1er, supprimer les mots « , instituée par le Roi, ».

Justification

Nous estimons que la conférence de personnel, ainsi que son fonctionnement et la procédure qu'il convient de suivre devant elle, devraient faire l'objet d'une réglementation légale.

N° 5 DE MM. **DESMEDT ET FORET**

Art. 3

Dans le § 2, remplacer les mots « six mois » par les mots « un an, ni être inférieur à six mois ».

Justification

Il est absurde de forcer la conférence du personnel à réexaminer dans les six mois les dossiers qui ont été refusés, parce que manifestement les condamnés ne remplissaient pas les conditions fixées par l'article 2.

Dès lors, l'imposition d'un délai variant entre 6 mois (minimum) et un an (maximum) nous paraît être une solution plus raisonnable.

N° 6 DE MM. **DESMEDT ET FORET**

Art. 3

Dans le § 3, alinéa 3, remplacer les mots « saisit néanmoins » par les mots « peut néanmoins saisir ».

Verantwoording

Volgens ons kan het niet dat de veroordeelde een stap in de procedure inzake voorwaardelijke invrijheidstelling zou mogen overslaan in geval het personeelscollege, zoals het ontwerp het in uitzicht stelt, drie keer na elkaar van oordeel is dat de voorwaarden daartoe niet vervuld zijn. Als het personeelscollege zulks adviseert, moet dat advies worden opgevolgd.

De veroordeelde heeft te allen tijde de mogelijkheid zijn dossier een vierde of vijfde keer door dat college te laten onderzoeken.

Daarom stellen wij voor dat de directeur zelf vrij beslist of hij de zaak rechtstreeks aanhangig maakt bij de commissie, zonder dat hij daar evenwel toe verplicht is.

Nr. 7 VAN DE HEREN **DESMEDT EN FORET**

Art. 3

De laatste zin van § 4 vervangen als volgt :

«Voorts wint het openbaar ministerie bij de burgerlijke patijen de nuttige inlichtingen in met betrekking tot de in hun belang op te leggen bijzondere voorwaarden, waarvan de voorwaardelijke invrijheidstelling afhankelijk kan worden gesteld.»

Verantwoording

Het staat niet aan de Koning om te bepalen welke slachtoffers of categorieën van slachtoffers hun advies mogen geven over de bijzondere voorwaarden waarvan de voorwaardelijke invrijheidstelling afhankelijk kan worden gesteld.

Wij verkiezen de volgende regeling: zo er een burgerlijke partij is, doet het parket bij die persoon automatisch navraag naar de bijzondere voorwaarden die hij in zijn belang opgelegd wil zien.

Het pluspunt van die regeling is dat beter rekening wordt gehouden met de slachtoffers en met wat zij doorgemaakt hebben; zodoende zullen de betrokkenen toch het gevoel hebben dat naar hen geluisterd wordt en dat zij hun zienswijze naar voren hebben kunnen brengen.

Uiteraard zijn die adviezen, inlichtingen en wensen hoegenaamd niet dwingend voor de commissie.

Nr. 8 VAN DE HEREN **DESMEDT EN FORET**

Art. 4

In § 4 het laatste lid vervangen als volgt :

«De beslissing wordt in alle gevallen gemotiveerd en wordt in openbare terechtzitting uitgesproken.»

Verantwoording

Het ontwerp voorziet in de motivering van de beslissing, maar niet in de uitspraak ervan in openbare terechtzitting. Naar onze mening en volgens het advies van de Raad van State is die uitspraak in openbare terechtzitting inherent aan de beslissingen van de gerechten.

Justification

Nous n'acceptons pas que le condamné puisse sauter d'office une étape de la procédure de libération conditionnelle lorsque, comme le prévoit le projet, la conférence du personnel estime trois fois de suite que les conditions ne sont pas remplies.

Le condamné aura toujours la possibilité de faire réexaminer son dossier une quatrième, cinquième fois par la conférence du personnel.

Dès lors, nous proposons que la saisine de la commission directement par le directeur soit une simple faculté laissée à la libre appréciation de celui-ci, et non une obligation.

N° 7 DE MM. **DESMEDT ET FORET**

Art. 3

Dans le § 4, remplacer la dernière phrase par ce qui suit :

«Le ministère public recueille en outre auprès des parties civiles les informations utiles concernant les conditions particulières qu'il conviendrait d'établir dans l'intérêt de celles-ci et auxquelles la libération conditionnelle pourrait être subordonnée.»

Justification

Ce n'est pas au Roi à déterminer les victimes, ou catégories de victimes, qui peuvent être amenées à donner leur avis concernant les conditions particulières auxquelles la libération conditionnelle pourrait être subordonnée.

Nous préférons le système suivant: lorsqu'il existe une partie civile, le parquet s'informerait automatiquement auprès de cette dernière sur les conditions particulières qu'elle souhaiterait voir imposer dans son intérêt.

Cette solution a le mérite de mieux prendre en considération les victimes et leur souffrance; celles-ci auront, au moins, le sentiment d'avoir été entendues et d'avoir pu exprimer leur point de vue.

Ces avis, ces informations, ces souhaits n'ont bien évidemment rien de contraignant pour la commission.

N° 8 DE MM. **DESMEDT ET FORET**

Art. 4

Dans le § 4, remplacer le dernier alinéa par ce qui suit :

«La décision est dans tous les cas motivée et est prononcée en audience publique.»

Justification

Le projet prévoit la motivation de la décision mais non son prononcé en audience publique. Ce prononcé en audience publique est, selon nous, et selon l'avis du Conseil d'État, inhérent aux décisions des juridictions.

Nr. 9 VAN DE HEREN **DESMEDT EN FORET**

Art. 4

In § 4 de volgende wijzigingen aanbrengen :

1. **het tweede lid vervangen als volgt :** « *De beslissingen worden eenparig genomen.* »;
2. **het derde lid doen vervallen.**

Verantwoording

Gezien de multidisciplinaire samenstelling van de commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling, menen wij dat de toekenning van een voorwaardelijke invrijheidstelling bij eenparige beslissing moet gebeuren. Ook in de memorie van toelichting bij het wetsontwerp tot instelling van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling wordt duidelijk voor deze oplossing gekozen: « Zoals hogerop reeds gesteld, lijkt een multidisciplinaire aanpak veeleer aangewezen als de voorwaardelijke invrijheidstelling voornamelijk beschouwd wordt vanuit een reïntegratiestrategie. (...) Onder leiding van een magistraat, als specialist inzake fundamentele vrijheden, moet de bevoegde instantie verder bestaan uit een specialist betreffende de strafuitvoering en een specialist betreffende de reclassering. Deze multidisciplinariteit staat garant voor een deskundige en weloverwogen besluitvorming. » (Stuk Senaat, nr. 1-589/1, blz. 11).

Alleen als de beslissing tot voorlopige invrijheidstelling eenparig wordt genomen, wordt werkelijk rekening gehouden met alle uiteenlopende aspecten die aan zo'n beslissing verbonden zijn, wat duidelijk de wil van de wetgever was bij de oprichting van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling.

Als de beslissing met meerderheid van stemmen kan worden genomen, betekent dit dat men de mogelijkheid aanvaardt dat een commissielid oordeelt dat tegen de gevraagde vrijlating van de veroordeelde contra-indicaties bestaan. Dit is strijdig met artikel 2, dat bepaalt dat geen contra-indicaties mogen bestaan.

Nr. 10 VAN DE HEREN **DESMEDT EN FORET**

Art. 4

Het derde lid van § 5 vervangen als volgt :

« *Indien de veroordeelde een straf heeft opgelopen wegens feiten bedoeld in de artikelen 372 tot 378 van het Strafwetboek of wegens feiten bedoeld in de artikelen 379 tot 386ter van hetzelfde Wetboek, wanneer die zijn gepleegd op de persoon van minderjarigen of met hun deelneming, dan moet aan de invrijheidstelling de voorwaarde worden verbonden een begeleiding of behandeling te volgen bij een dienst die in de begeleiding of behandeling van seksuele delinquenten is gespecialiseerd.* »

N° 9 DE MM. **DESMEDT ET FORET**

Art. 4

Dans le § 4, apporter les modifications suivantes :

1. **remplacer le deuxième alinéa par ce qui suit :** « *Les décisions sont prises à l'unanimité.* »;
2. **supprimer le troisième alinéa.**

Justification

L'unanimité doit, selon nous, être la règle pour l'octroi d'une libération conditionnelle étant donné la nature pluridisciplinaire de la commission de libération conditionnelle. Cette optique ressort clairement de l'exposé des motifs relatifs au projet de loi instituant les commissions de libération conditionnelle: « une approche pluridisciplinaire semble plus indiquée lorsque l'on considère essentiellement la libération conditionnelle à partir d'une stratégie de réinsertion. (...) Sous la direction d'un magistrat, agissant en temps que spécialiste en matière de libertés fondamentales, l'instance compétente doit se composer en outre d'un spécialiste en matière d'exécution des peines et d'un spécialiste dans le domaine de la réinsertion sociale. Ce caractère pluridisciplinaire garantit l'expertise et le caractère réfléchi du processus décisionnel. » (Doc. Sénat, n° 1-589/1, p. 11).

Dès lors, une décision prise à l'unanimité est la seule susceptible de prendre en compte les différents aspects pouvant conduire, ou non, à la libération conditionnelle, et respecter ainsi l'esprit de la loi sur les commissions de libération conditionnelle.

De plus, admettre la règle de la majorité équivaut à tolérer qu'un membre de la commission estime qu'il existe des contre-indications à la libération anticipée du condamné. Il est donc paradoxal d'affirmer, en même temps, à l'article 2, qu'il ne peut y avoir de contre-indications.

N° 10 DE MM. **DESMEDT ET FORET**

Art. 4

Dans le § 5, remplacer l'alinéa 3 par ce qui suit :

« *Si le condamné a subi une peine pour des faits visés aux articles 372 à 378 du Code pénal ou pour des faits visés aux articles 379 à 386ter du même Code lorsque ceux-ci ont été commis sur des mineurs ou ont impliqué leur participation, la libération doit être subordonnée à la condition de suivre une guidance ou un traitement dans un service spécialisé dans la guidance ou le traitement de délinquants sexuels.* »

Verantwoording

De tekst van het wetsontwerp gaat duidelijk minder ver dan de wet van 13 april 1995, waarbij die verplichting werd opgelegd aan alle daders van in de artikelen 372 tot 386ter van het Strafwetboek bedoelde feiten die op de persoon van minderjarigen of met hun deelneming werden gepleegd.

Rekening houdend met de aanpassingen die het wetsontwerp elders aan die formule aanbrengt (met name inzake het aan de voorwaardelijke invrijheidstelling voorafgaand advies), willen wij hier opnieuw een tussenweg bewandelen, die echter direct in het verlengde ligt van wat de wetgever in 1995 goed achtte te bepalen, teneinde onze kinderen beter te verdedigen en te beschermen (meer bepaald wat de herhaling en de preventie daarvan betreft).

Nr. 11 VAN DE HEREN **DESMEDT EN FORET**

Art. 4

Paragraaf 8 aanvullen met het volgende lid :

« In geval van toekenning van de voorwaardelijke invrijheidstelling stelt de minister van Justitie de burgemeester er binnen vijf dagen na ontvangst van de in het eerste lid bedoelde beslissing van in kennis dat de in vrijheid gestelde persoon zich op het grondgebied van zijn gemeente heeft gevestigd. »

Verantwoording

Die informatie is onmisbaar aangezien de burgemeester in zijn hoedanigheid van hoofd van de gemeentepolitie in feite verantwoordelijk is voor de controle op de naleving door de in vrijheid gestelde persoon van de voorwaarden die hem zijn opgelegd met het oog op zijn voorwaardelijke invrijheidstelling.

Bovendien bepaalt het koninklijk besluit van 17 januari 1921 inhoudende de middelen ter uitvoering van de bepalingen der wet van 31 mei 1988 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling in artikel 9 uitdrukkelijk dat het bericht van de invrijheidstelling door de gevangenisdirecteur wordt meegedeeld aan de burgemeester van de gemeente die door de invrijheidsgestelde tot verblijfplaats is gekozen of die hem als zodanig is aangewezen. In artikel 11 van dat koninklijk besluit wordt bepaald dat de invrijheidgestelde zijn verlofpas door de burgemeester van de gemeente moet doen « viseren », en dit bij verandering van verblijfplaats opnieuw moet laten doen door de burgemeester van de nieuwe gemeente.

De ontwerptekst is dus duidelijk een stap terug ten opzichte van de huidige bepalingen.

Nr. 12 VAN DE HEREN **DESMEDT EN FORET**

Art. 4

Het laatste lid van § 8 vervangen als volgt :

« De beslissing wordt binnen tien dagen ter kennis gebracht van de burgerlijke partijen wier verzoek om te worden gehoord met toepassing van § 3 door de commissie ontvankelijk is verklaard. »

Justification

Le texte du projet de loi est en net retrait par rapport à la loi du 13 avril 1995 qui prévoyait cette obligation pour tous les auteurs de faits visés aux articles 372 à 386ter du Code pénal, accomplis sur des mineurs ou impliquant leur participation.

Compte tenu des adaptations à cette formule apportées par le reste du projet de loi (notamment en ce qui concerne l'avis préalable à la libération conditionnelle), nous souhaitons réintroduire ici une formule moyenne, mais qui reste dans la droite ligne de ce que le législateur de 1995 a jugé bon de prévoir pour mieux défendre nos enfants et mieux les protéger (en particulier sur le plan de la récidive et de sa prévention).

N° 11 DE MM. **DESMEDT ET FORET**

Art. 4

Compléter le § 8 par l'alinéa suivant :

« En cas d'octroi de la libération conditionnelle, le ministre de la Justice informe, dans les cinq jours suivant la réception de la décision visée à l'alinéa 1er, le bourgmestre de l'installation du libéré sur le territoire de sa commune. »

Justification

Cette information est indispensable dans la mesure où le bourgmestre, en tant que chef de la police communale, est en quelque sorte responsable du contrôle du respect par le condamné des conditions qui lui ont été imposées en vue de sa libération conditionnelle.

D'ailleurs, l'arrêté royal du 17 janvier 1921 contenant les mesures d'exécution des dispositions de la loi du 31 mai 1988 concernant la libération conditionnelle prévoit explicitement en son article 9, que l'avis de la mise en liberté sera immédiatement transmis par le directeur de l'établissement au bourgmestre de la localité désignée par le libéré ou assignée à celui-ci pour sa résidence. Il est également prévu à l'article 11 de cet arrêté royal que le libéré doit faire viser son permis par le bourgmestre de la commune et que s'il change de résidence ce même permis doit être visé par le bourgmestre de la nouvelle commune.

On constate dès lors que le texte en projet est en net retrait par rapport à l'état actuel de notre réglementation.

N° 12 DE MM. **DESMEDT ET FORET**

Art. 4

Dans le § 8, remplacer le dernier alinéa par ce qui suit :

« Dans les dix jours, la décision est portée à la connaissance des parties civiles, dont la demande d'audition a été déclarée recevable par la commission en application du § 3. »

Verantwoording

We zijn van oordeel dat alle slachtoffers die zich burgerlijke partij hebben gesteld en wier verzoek om te worden gehoord door de commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling ontvankelijk is verklaard, kennis moeten kunnen dragen van de door de commissie genomen beslissing, of de voorwaardelijke invrijheidstelling nu wordt verleend of niet.

Nr. 13 VAN DE HEREN **DESMEDT EN FORET**

Art. 10

Tussen het eerste en het tweede lid van § 3 een lid invoegen, luidende :

« Indien de commissie in het belang van de slachtoffers aan de vrijgelatene bijzondere voorwaarden had opgelegd, hoort zij de eventuele slachtoffers of hun rechthebbenden wier aanvraag zij ontvankelijk had verklaard, met toepassing van artikel 4, § 3, van deze wet. »

Verantwoording

Zoals de Raad van State heel terecht opmerkt, is het niet duidelijk waarom de tekst van het wetsontwerp niet bepaalt dat het slachtoffer kan optreden bij de procedure tot herroeping, schorsing of herziening van de voorwaardelijke invrijheidstelling. Derhalve stellen wij voor het ontwerp op dit punt te herzien: indien in het belang van de slachtoffers bijzondere voorwaarden waren vastgesteld, moet de commissie de eventuele slachtoffers of hun rechthebbenden wier aanvraag zij overeenkomstig artikel 4, § 3, ontvankelijk had verklaard, horen.

Nr. 14 VAN MEVROUW **MILQUET**

Art. 4

Het voorlaatste lid van § 5 van artikel 4 vervangen als volgt :

« Ondergaat de veroordeelde een straf voor een van de strafbare feiten bedoeld in de artikelen 372 tot 378 van het Strafwetboek of voor strafbare feiten bedoeld in de artikelen 379 tot 386ter van hetzelfde Wetboek wanneer die gepleegd zijn op minderjarigen, dan moet aan de invrijheidstelling de voorwaarde worden verbonden van het volgen van een begeleiding of een behandeling bij een dienst die in de begeleiding of de behandeling van seksuele delinquenten is gespecialiseerd. Onverminderd de bijzondere voorwaarden die eventueel worden opgelegd door de commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling, moet aan de invrijheidstelling bovendien de voorwaarde worden verbonden dat de veroordeelde zijn woonplaats niet vestigt op minder dan twintig kilometer van de plaats waar zijn slachtoffer of naaste familie van dat slachtoffer gewoonlijk verblijft. »

Justification

Nous estimons que toutes les victimes constituées parties civiles dont la demande d'audition a été déclarée recevable par la commission de libération conditionnelle doivent pouvoir être informées de la décision prise par la commission, qu'il s'agisse d'une décision d'octroi de la libération conditionnelle ou de refus de cette libération.

N° 13 DE MM. **DESMEDT ET FORET**

Art. 10

Dans le § 3, entre le premier et le deuxième alinéa, insérer l'alinéa suivant :

« Dans l'hypothèse où la commission avait imposé au libéré des conditions particulières dans l'intérêt des victimes, la commission entend les victimes éventuelles, ou leurs ayants droit, dont la demande avait été déclarée recevable par la commission, en application de l'article 4, § 3, de la présente loi. »

Justification

Comme le fait remarquer très justement le Conseil d'État, on ne voit pas pour quelles raisons le texte du projet de loi ne prévoit pas la possibilité pour les victimes d'intervenir au stade de la procédure de révocation, de suspension ou de révision de la libération conditionnelle. En conséquence, nous proposons de revoir le projet sur ce point: la commission sera tenue d'entendre, dans l'hypothèse où des conditions particulières dans l'intérêt des victimes avaient été fixées, les victimes éventuelles, ou leurs ayants droits, dont la demande avait été déclarée recevable conformément au paragraphe 3 de l'article 4.

Claude DESMEDT.
Michel FORET.

N° 14 DE MME **MILQUET**

Art. 4

Remplacer le dernier alinéa du paragraphe 5 de l'article 4 par ce qui suit :

« Si le condamné subit une peine pour une des infractions visées aux articles 372 à 378 du Code pénal, ou pour des faits visés aux articles 379 à 386ter du même code lorsque ces derniers ont été commis sur des mineurs, la libération doit être subordonnée à la condition de suivre une guidance ou un traitement dans un service spécialisé dans la guidance ou le traitement de délinquants sexuels et, sans préjudice des conditions précises imposées le cas échéant par la commission de libération conditionnelle, à la condition de ne pas installer sa résidence habituelle à moins de 20 km du lieu de résidence habituelle de sa victime ou de la proche famille de celle-ci. »

Verantwoording

De ontwerptekst voorziet reeds in een voorwaarde voor de invrijheidstelling van seksuele delinquenten, namelijk het toezicht door een dienst die in de begeleiding of de behandeling van seksuele delinquenten is gespecialiseerd.

Dit amendement strekt ertoe een tweede voorwaarde op te leggen die ertoe strekt een einde te maken aan een bijzonder ongezone toestand die evenwel jammer genoeg niet uitzonderlijk is. Er moet immers tot elke prijs voorkomen worden dat het slachtoffer een tweede keer slachtoffer wordt door de seksuele delinquent toe te staan zich te vestigen in de nabijheid van zijn slachtoffer of de naaste familie van dat slachtoffer.

De afstand waarvoor in het amendement gekozen wordt is realistisch aangezien bijvoorbeeld de delinquent zijn werk kan behouden ondanks de afstand die hij eventueel zal moeten afleggen. Het slachtoffer zal in ieder geval niet gedwongen worden de dader, die een van zijn of haar burens kan zijn, dagelijks te ontmoeten.

Omdat we de commissie, die van geval tot geval moet oordelen, enige manoeuvreerruimte willen laten, leggen we geen « lichamelijke » beperkingen op zoals bijvoorbeeld het verbod voor de veroordeelde om zijn slachtoffer op minder dan 500 meter te naderen. We kiezen daarentegen liever voor het criterium van de woonplaats. De afstand van 20 kilometer is daarenboven in onze ogen een minimumafstand die door de commissie kan worden gewijzigd indien de omstandigheden dat vereisen.

Een dergelijke maatregel is slechts verantwoord wegens het bijzondere soort gepleegde misdrijven. Ook al is het toepassingsgebied ruim — het strekt zich immers uit van de aanranding van de eerbaarheid tot de verkrachting — toch hebben we gemeend dat op het gebied van de seksuele delinquentie strenge maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat het slachtoffer een tweede keer slachtoffer wordt, zonder dat aan de delinquent een tweede straf wordt opgelegd.

Nr. 15 VAN MEVROUW MILQUET

Art. 4

Aan § 4 van dit artikel een punt c) toevoegen, luidende :

« c) indien de betrokkene een straf ondergaat voor feiten bedoeld in de artikelen 372 tot 378 van het Strafwetboek of voor feiten bedoeld in de artikelen 379 tot 386ter van hetzelfde Wetboek wanneer die gepleegd zijn op minderjarigen of met hun deelneming. »

Verantwoording

De beslissing over de invrijheidstelling van seksuele delinquenten dient eenparig te worden genomen.

Justification

Le texte du projet de loi prévoit déjà une condition à la libération des délinquants sexuels, à savoir le suivi par un service spécialisé dans le traitement des délinquants sexuels.

Le présent amendement tend à imposer une seconde condition qui vise à mettre fin à des situations particulièrement malsaines mais pourtant et malheureusement pas exceptionnelles. En effet, il faut éviter à tout prix une victimisation secondaire en permettant au délinquant sexuel de résider à proximité de sa victime ou de sa proche famille.

La distance exigée par l'amendement reste une distance réaliste pouvant, par exemple, permettre au délinquant de conserver son travail malgré les déplacements auxquels il serait contraint mais il permettra surtout à la victime de ne pas être contrainte de rencontrer quotidiennement son « abuseur » lequel pourrait être l'un de ses voisins.

De manière à laisser une marge de manoeuvre à la commission qui doit trancher au cas par cas, l'auteur a fait le choix de ne pas imposer de « contrainte par corps » empêchant par exemple de s'approcher de sa victime à moins de 500 mètres mais de se limiter au lieu de résidence habituelle. De plus, la distance de 20 kilomètres est aux yeux de l'auteur de l'amendement un minimum qui peut être majoré par la commission si les circonstances de l'espèce l'imposent.

Pareille mesure n'est justifiée que par le type particulier de délits commis. Même si le champ d'application est large, de l'attentat à la pudeur au viol, il a paru à l'auteur de l'amendement que dans ces délits à connotation sexuelle des mesures sévères s'imposaient pour éviter une victimisation secondaire tout en évitant d'imposer une seconde peine au délinquant.

N° 15 DE MME MILQUET

Art. 4

Insérer au § 4 de cet article, un point c) ainsi rédigé :

« c) si l'intéressé subit une peine pour des faits visés aux articles 372 à 378 du Code pénal ou, pour des faits visés aux articles 379 à 386ter du même Code lorsque ces derniers ont été commis sur des mineurs ou ont impliqué leur participation. »

Justification

Il est souhaitable que la libération d'un délinquant sexuel soit soumise à une décision unanime de la Commission conditionnelle.

Joëlle MILQUET.